

Buvęs Telšių vyskupas Antanas Vaičius

Andrius Dacys

„A mon sakā“ laikraščio ir „Žemaičių žemė“ žurnalo redaktorė Danutė Mukienė

(Atkelta iš 7 p.)

Posėdyje pritarta S. Kasparavičiaus, V. Miliaus pasiūlymams steigti draugijos skyrius rajonuose, draugijoje įsteigti literatūros, istorijos, meno, folkloro sekcijas.

Apie ŽKD leidybinius reikalus kalbėjo V. Vaivada. Jis pranešė, kad sudaryta 5 žmonių redakcija. Jos nariai – A. Dacys, A. Ivoncius, E. Spudytė, A. Pintveris, V. Vaivada. Pranešta, kad ruošiamasi išleisti almanachą, P. Genio eilėraščius. Buvo planuojama pradėti

leisti didelės apimties žurnalą – almanachą 1–2 kartus per metus. Kalbėta apie tai, kad draugijai reikalingas dar ir informacinis leidinys, kuris propaguotų draugijos veiklą. Almanachui parinktas „Žemaičių žemės“ pavadinimas. Leidinio redaktoriumi išrinktas V. Vaivada, tačiau, V. Vaivada vis labiau įsijungiant į mokslinę veiklą, redaktoriaus darbą jam prisiėjo atidėti vėlesniam laikui.

Valdybos posėdyje taip pat kalbėjo P. Dargis ir K. Švėgždavičius.

Posėdyje buvo nutarta papildomai pradėti leisti draugijos biuletenį „Žemaičiai“. Jo redaktoriumi išrinktas A. Ivoncius (biuletenis nebuvo išleistas).

P. Dargiui pasiūlius, buvo nutarta sudaryti ŽKD spaudos centrą, tačiau šis informacinis centras savo veiklos nepradėjo ir neišvystė.

Valdybos posėdyje taip pat buvo nutarta, kad kol kas Žemaičių kultūros draugijai nereikėtų savo veiklos jungti su kooperatyvais ar kitomis įmonėmis, užsiimančiomis komercija plačiąja prasme, nes draugijos paskirtis – ne verslo organizavimas, o kultūrinis, šviečiamasis darbas.

Iš rajonų į ŽKD valdybos posėdį atvykę žmonės informavo, kad vietose Žemaitijos kultūros puoselėtojai jau buriasi. Tokie procesai tuo laikotarpiu jau vyko Mažeikiuose, Palangoje, Klaipėdoje.

Tartasi dėl tolesnių darbų statant Rainių koplyčią. S. Kašauskas informavo, kad J. Virako suprojektuotą mūrinę koplyčią Telšių kapinėse nebėra kur statyti, todėl ją pasiūlyta statyti Rainiuose, netoli miškelio, kur 1941 m. vyko žudynės.

Tartasi dėl M. Valančiaus paminklo Varniuose atstatymo darbų, kapitono A. Stulpino atminimo įamžinimo Klaipėdoje.

Vienas iš pirmųjų didelių masinių renginių, turėjusių didelį atgarsį visuomenėje ir suvienijusių žemaičius, įvyko 1989 m. birželio 24-ąją. Tą dieną, ŽKD pakviesti, į Telšius susirinko tūkstančiai

Pavandenės bažnyčios architektūrinis kompleksas

Rainių koplyčia

žmonių, kuriems buvo brangus Rainiuose nukankintų žmonių atminimas. Vėlai vakare (apie 20 val. 45 min.) didžiulė žmonių eiseną patraukė iš Telšių miesto į Rainių miškelį. Čia įvyko gedulingas Rainių tragedijos 48-ųjų metinių minėjimas. Įspūdis tais laikais visiems buvo pritrenkiantis. Lietuvoje dar tebebuvo sovietinė valdžia, tad, nors šalyje jau ir jautėsi politinis atšilimas, šių eitynių ir mitingo organizatoriai tuo metu daug kuo rizikavo. Tačiau jų drąsa ir suvokimas, kad reikia elgtis būtent taip, davė rezultatus. Žemaitijos žmonės po kelių dešimtmečių dvasinės spaudos ėmė atsitiesti.

1989 m. rugsėjo 1 d. Klaipėdoje, Dailės parodų salėje, buvo atidaryta I-oji Pasaulio žemaičių dailės paroda. Jos iniciatoriai buvo Vilniuje ir Klaipėdoje gyvenę žemaičiai dailininkai. Ta proga uos-

(Nukelta į 10 p.)

Telšių rajono savivaldybė

Telšių miesto Turgaus aikštės fragmentas